

Govor predsjedatelja Zajedničkog povjerenstva za ljudska prava Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Borislava Bojića na Godišnjem sastanku Europske federacije novinara (EFJ)

Sarajevo, 25. travanj 2016.

"Poštovani gospodine Izetbegoviću,

Gospođo Babić,

Cijenjeni predstavnici OEBS-a i Udruženja BH novinari,

Uvaženo radno predsjedništvo Godišnjeg sastanka Evropske federacije novinara,

Dame i gospodo,

Želim da vas pozdravim u ime Zajedničke komisije za ljudska prava Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Pozdravljam i činjenicu da je Bosna i Hercegovina domaćin jednog ovako velikog i važnog skupa, koji će, siguran sam, otvoriti niz značajnih pitanja u vezi sa slobodom izražavanja i slobodom medija, te ponuditi odgovore na probleme koji dovode do ograničavanja i oduzimanja tih sloboda, kako u BiH tako i u Evropi i širom svijeta.

Vjerujem da je većina vas upoznata sa najnovijim podacima organizacije „Reporter bez granica“, na čijoj je listi slobode medija za prošlu godinu Bosna i Hercegovina rangirana kao 68. od ukupno 180 država svijeta. Od zemalja regiona neke su nam vrlo blizu, poput Hrvatske na 63. mjestu ili Srbije na 59. mjestu, a neke, poput Slovenije na 40. i Crne Gore na 106. mjestu nešto dalje u pozitivnom ili negativnom smislu. Budući da je riječ o listi koja se koristi relevantnim indikatorima, a imajući u vidu činjenicu da se situacija u vezi sa slobodom medija pogoršala na globalnom nivou, reklo bi se da nemamo razloga za pretjerano nezadovoljstvo.

Ako, međutim, pogledamo neke druge, za nas vrlo važne činjenice, vidjećemo da je pred nama u Bosni i Hercegovini još mnogo posla kako bismo mogli da kažemo da u ovoj oblasti imamo zadovoljavajuću situaciju. Naime, prema Izvještaju Evropske

komisije o napretku Bosne i Hercegovine za 2015. godinu, država je nazadovala u ovoj oblasti.

Prema tom izvještaju, Bosna i Hercegovina ima dobar zakonski okvir, ali institucionalno i političko okruženje nije pogodno za stvaranje uslova za punu slobodu izražavanja. U izvještaju se upozorava na to da je nastavljen politički pritisak i zastrašivanje novinara, da je transparentnost vlasništva nad medijima nedovoljna, da postoji zabrinutost zbog ograničavanja slobode izražavanja putem interneta u pojedinim dijelovima zemlje.

Kao društvo i država koja teži da, kroz proces evropskih integracija, ispuni standarde i pridruži se zajednici uređenih evropskih država, treba da se suočimo sa raskorakom koji u Bosni i Hercegovini postoji između dobrih zakona i loše prakse koja ograničava slobode medija i izražavanja. Taj raskorak ogleda se u učestalim verbalnim napadima na novinare, u prijetnjama, pritiscima i upadima u novinarske redakcije. Istovremeno, taj raskorak ogleda se i u zloupotrebi medijskih sloboda, odnosno u politizaciji medija i kršenju novinarskog kodeksa u različite svrhe, od ugrožavanja i diskreditacije političkih protivnika, do korištenja medija za ostvarivanje ciljeva njihovih vlasnika.

I u jednom i u drugom slučaju rješenje je u primjeni postojećih zakona, ali i u doradi zakonskog okvira koji će, s jedne strane, obezbijediti depolitizaciju, finansijsku i institucionalnu stabilnost i uređivačku nezavisnost javnih radio – televizijskih servisa u BiH, te, s druge strane, osnažiti institucionalnu zaštitu novinara i medija i omogućiti im veća prava i slobode u pogledu strukovnog i sindikalnog udruživanja.

Dame i gospodo,

Baveći se širokim spektrom ostvarivanja i zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda svih građana Bosne i Hercegovine, Zajednička komisija za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH ima i obavezu i dužnost da se bavi pitanjem slobode izražavanja i slobode medija.

S ciljem da se suočimo s ključnim izazovima u ovoj oblasti, a poštujući nedavno usvojenu poslaničku inicijativu i zaključke Predstavničkog doma koji je Savjet ministara BiH zadužio da, u saradnji sa relevantnim međunarodnim institucijama, pripremi sveobuhvatan izvještaj o slobodi govora i stanju medijskih sloboda u BiH, Zajednička

komisija za ljudska prava upravo danas u zgradi Parlamentarne skupštine BiH, u saradnji sa Misijom OEBS-a u BiH, organizuje Tematsku sjednicu o slobodi izražavanja i slobodi medija. Zato bih iskoristio ovu priliku da učesnike ovog sastanka, predstavnike udruženja novinara i ključnih medija u Bosni i Hercegovini, kao i predstavnike Misije OEBS-a i drugih međunarodnih organizacija u BiH, još jednom pozovem na našu Tematsku konferenciju kako bismo zajedno uočavali i rješavali probleme u ovoj oblasti. Izražavajući našu posvećenost ovom pitanju i otvorenost za saradnju, još jednom vas srdačno pozdravljam i želim uspjeh u radu Godišnjeg sastanka Evropske federacije novinara." (kraj)